

Efesus

¹ Ḳ̄ta, Kótóné ama kisipa mole ala sya furaalu, Yesu Kerisoné fo erâle fae yóló doteyale wh̄i *aposel* Pol-né dapó. Yâlo i dere asëta, diâ Efesus be huluamó Talené kae sóró beteró betere so wh̄i Yesu Keriso tuämó bitu, ama ala eró tare so wh̄ipaae dapó.

² Dâné Aya Kótóró dâ teteróló kaae tare wh̄i Yesu Kerisotamoné hâle hamokoróló tao sere alaró hosaa muni deyóló mo dua betere alatamo diâ tuapaae erópóló yae.

Keriso tuämó betepa Dëi Kepe Wisiné hale mótu betere ala

³ Dâ teteróló kaae tare wh̄i Yesu Kerisoné Alima Kótóné dâ hepen bemó naalema tuämó betepa kilitu, ama hepen be tuämó muó mole wisi wisi ala dâné kepe bete tuapaae eró beterapó. Atérapa, Kótóné ama doi betâ hale sóró horótú betae.

⁴ Ti noatepae, i haeró yó mole ɔlatamo aleyaai teópatei, dâ ama keletómó me dowi alakélé ini, mo kae so wh̄i beterópóló, dâ ama so wh̄ipóló sókó sóró Yesu Keriso tuämó beteralepó.

⁵ Atéreteita hâle meipó. Dâ betaaiipatei dâpaae yaala sókó furaalu, ama kisipané yaaire ala hâsókó feni, motóró dokonóturaalu, Yesu Kerisoné yale alanétei, dâ Kótóné ama naale senaletóró aleróló beteraaire ala ama taketitei tukóló munélipakalepó.

⁶ Dâ atéró ama yaala sókó fale naale tuämó betepa, ama mo kae ere dë fâane hamokoróló tao

sere ala däpaae hale meló betereteiné, ama doi betä hale sóró horótú betaе.

⁷⁻⁸ Dä ą tuämó betepa, Kótóné ama hale hamokoróló tao sere ala mo ti fäfaneteiné, däne yale dowi alamó melaai yale kwia ama tokóló aluróturaalu, ama fäkené dä dupuróló beteralepó. Ai ala tómó tué tiki fosó fosóre alaró fo bete diriyóló tué dere alatamo mo turó melalepó.

⁹ Atéró, ama eraai kisipa mole ala kinóló moletei, däne kolóló tué yópóló hakeamó yó melalepó. Ai yó melale alarape mené ąpaae yae yóló səni, mo ama kisipa mole alatóró naalema Yesu Kerisoné erópóló yalepó.

¹⁰ Ai alarape teó erótú bitutei, ama eraaire ala fea eraté foló kemerale furaalu, ama tukóló mulale sukamótóró ó hepen bemó betó mole so whjró i haemó betó mole so whjtamo fea betäpaae touróló, betä topo whjnétóró teteróló kaae tapa, ą aqomó beterópóló eraalopó. Ai sekëta, ti Yesu Kerisotórótipó.

¹¹ Dä ą tuämó betepa, ama sókó sóró kae beteró betereteita, hale meipó. Mo taketi fea ala ama mo eraalopó yóló mulaletei motóró dokonóturaalu, dä mo ama naale senaletóró beteraai tukóló mulalepó.

¹² Atéyaleteita hale mei, Yesu Kerisoné däpaae wisi ala eraalopóló, folosóró ąpaae kisipa tiró betere so whj dä mepaae so whjné kilitu, Kótóné ama kae ere dë wisinaale erapa kelae, yóló ą dukirópóló erótú beterapó.

¹³ Diä aluyaqsóró tao saaire mo bete mole fo wisi wosetepa, Kótóné diákélé dätamо touróló Yesu Keriso tuämó beteralepó. Ti ąpaae kisipa tiki

tiratepa ama so whípóló, diaaq tikimó mo dirii siri mulóturaalu, ama melaalopóló tukóló mulale Dei Kepe Wisi mo melalepó.

14 Ai Dei Kepe Wisi melaleteita, take Kótóné däpaae wisi ala mo eraalopóló kisipa muópóló melalepó. Kótóné ama dupuyale so whí mo wisiyóló betaaire tikipaae dapesó faai hale betepa, kale Dei Kepe Wisi dätamо hale betótóró tawaalopó. Tépa, so whjné ai ere ala fea kilitu, ita Kótóné mo kae ere dë wisinaale erapóló, ama doi doasi mulaalopó.

Pol-né Talepaae mo kée yóló moma yale ala

15 Atére betené dią Yesu Kerisopaae kisipa tiki tiró bitu, Kótóné ama kae beteró betere so whipaae yaala sókó furaalu, wisi ala erótú beterapó depa yálo wosalepó.

16 Atéyale su kamó kaae sóró, Talepaae mo kée yóló, yálo diámó momaraté wou betere ala kisipa keteréni, miókélé hale yó tarapó.

17 Yálo diámó momarótú betere ala i ape. Dä teteróló kaae tare whí Yesu Kerisoné alimata, mo kae ere dë fāane Kótó beterapó. Atére Kótóné diaaq kepe tuapaae fosó fosói ala eróo, kinó betere ala hakearóo, yópóló momatu beterapó. Aita hale mei, a etei kaae Talepóló diáné kisipa deté fópóló dapó.

18-19 Yálo momarótú betere ala me i ape. Kótóné ama ere dë diaaq hosaa tuamó daale kelené kolópóló dapó. Take diapaae eraalopa ape yóló bope yale ala wisi diaaq kelené diriyóló kolóló tué yóo, take ama dë tuamó betaai dape saalopóló kisipa mutu, kae beteró betere so whjita, Kótóné

ama ke bole əla wisipóló tué yóo, də əpaae tué tiki tiró betere so whi tao sóró eratere mo kae bole fotokökélé kisipa yóo, yópóló momarótú beterapó.

20 Ti ai fotokota, Yesu Keriso mo ti sukaletei Kótóné ama momó kepaaróló beterale doasi fotok əaae ai ape. A atéró kepaaróló, hepen be ere tikimó ama turu naase dəmō beteralepó.

21 A beterale tikita, teteróló əaae tare alakélé, ama teteróló əaae tare tuqmó me whipaae teteróló əaae tawae yóló, sóró beteratere alakélé, doasi fotok əole alakélé, doasi hae kwia teteróló əaae tare alakélé, mió i alimókélé, take betaaire alimókélé, doasi doi matere alarape fea Yesu Kerisoné ama doi mole alané teteróló mo ti teraae falapó.

22 Fea ala feata, Kótóné Yesu Kerisoné teteróló əaae tare aqmó baterópóló eróo, ama so whiró atima tao sóró eratere alatamo fea amatóró teteróló əaae tanópóló topo whi sóró beteróo yalepó.

23 Ai so whita, mo ama tikitóró daaleteiné fea ala du betere tuapaaekélé, kae kae ere ala tuapaaekélé, ama tikimó ere alatóró fayóló suró beterapó.

2

Də Yesu Kerisotamo kepaaróló beterale fo

1 Ti take Kótóné yóló muló betere fo diaaq tukóló du betale dowi ala tuqmó sukóló molepó.

2 Take diäta, i haemó mole kae kae du betere ala sya fóló yóo, tó sə tuqmó té mole tiki teteróló əaae tare kepené dere ala sya fóo du betalepó. Ai kepeta, miókélé Kótóné fo tikitu betere so whi

tuämó bitu, ama kisipa mole alatóró erópóló du beterapó.

³ Take dákélé fea ai ala du betere so whjtamó bitu, tó tikiné ekéleyóló dowi ala yó tarepó. Atéturaalu, tó tikiné yaai héksetere alaró mo hae whjné mole tuétamo maaté sya fu betalepó. Atetu, so whj mo whjné detu dere kaae, dákélé atéreteiné Kótó ą fopaae butu melaaire kwia senére so whj beterapó.

⁴⁻⁵ Dañé yale dowi alané dä sukóló mupatei, Kótó ą tuämó kolené sukutere ala mo fajanuraalu, ama däpaae mo doasi yaala sókó faleteiné, Kótóné so whj teteróló kaae tare whj Kerisotamo dákélé kepaaróló beteralepó. Até yale alata, amatei dią häle hamokoróló tao salepó.

⁶ Dä atéró, Yesu Keriso tuämó betereteiné Kótóné ą kepaaróturaalu, dákélé ątamo betämó kepaaróló, Kótóné ama teteróló kaae tare tiki hepen-mó Yesu Keriso sóró beteróturaalu, dákélé ątamo betämó beteralepó.

⁷ Ti aita häle mei, dä fea Yesu Keriso tuämó betereteiné nalo bitiré faaire alimó Kótóné däpaae yaala sókó furaalu, ama häle hamokoróló tao salepó. Ai ala tuämó mo doasi ke boletei yó maté fu betepa dñé kolóló kisipa yópóló erapó.

⁸ Ti noatepae, diaaq tué tiki tiró betere ala kilituraalu, Kótóné ama häle hamokoróló dią tao salepó. Ti dijanétei dią tao sere ala ini, Kótóné ama tao sere ala diámó häle malepó.

⁹ Ti aita, noa betené meipó. Me whjné ama erale wisi alané yalepóló, bopé fake yaqsóró yalepó.

¹⁰ Dä Yesu Keriso tuämó betepa, Kótóné ama fosó fosói kisipané dä kisi whj aleróló beteralepó.

Atére beteta, Kótóné ama yaai kisipa mole ala wisi dạné erópóló, mo taketitei taleróló munélipakalepó.

Keriso tuqmó mo betəfaketóró aleró beterapó

11 Térapa, take dią Juda meire fake deóló betepa, tiki sekaę tukóló siriró beterapó du betere whjrapené duraalu, dąta tiki sekaę tikipatei, dią tikinipóló só deróló erótú betere fo diaaq ai i kisipare ape. Ti tiki sekaę tukóló sirirótú betere alata, mo whjné naasenétei erótú beterapó.

12 Dią atéró betale su kamó Yesu Kerisotamo betqmó bitini, kae betale ala kisipa muae. Israel hae talerapené dią atimatamo toune waqsóró sesétepa, dią wale so whjtóró bitu, Kótóné ama so whj tao suraalu, eraalopó ere ala wisi senére so whj bitinipó. Dią atéró bitu, take waaire be dêmó dąpaae i ala wisi mo eraalopóló tuékélé muni yóo, i haemó bituraalu Kótóné dą teteróló kaae tarapó tuékélé muni yóo, eretei diaaq kisipa muae.

13 Ti taketa, dią mo tika kae betaletei, ama fakené dupuyóló dapesó wóló, Kótó betere felekemó Yesu Kerisotamo betqmó beteralepó.

14 Ti Yesu Keriso ąta, hosaa muni deyóló dua betere bete Tale ereteiné so whj tekeyóló fake tamо betepa, bóe amatei firóló mo betəfaketóró beteralepó. Téturaalu, ai fake tamо tuqmó ere satiale fisikóló taae faralepó.

15 Atéró fisikaleteita, ama tikimó erale alané kale tukóló muló betere fokélé, ai fo tuqmó mole forapekélé, etéró yae dere forapekélé fea tokóló aluralepó. Ama yaai kisipa mole alata ai tamо fake

ą tuämó mo betä whjtóró aleróló, bóst mo ti firaai yalepó.

16 Ai kale betä tiki tuämó fake tamo wusuró betepa, ama filipaa ni tómó erale alané Kótótamo bóst du betatelei, touróló betämó beteróo, kale fake tamо du betale bóekélé kemeróo yalepó.

17 Atéró ą wóló, dią saletómó betó mole so whjró, felekemó betó mole so whjtamopaae bóst dele ala taaróló, dua betaе yalepó.

18 Ti noatepae, dą fakeró dią faketamo fea touyóló Yesu Keriso tuämótóró bitu, Alima beterepaae sókó faaire alata, Dęi Kepe Wisiné betä fotokoratepa fenérapó.

19 Ti taketa dią kelepaa kilini, wale so whj betatelei, mió dią Kótóné so whjtamo touyóló betealóró alée fóló, mo ama naale senaale beterapó.

20 Kótóné ama naale senaale betere beta, hale hae tómó tēnipó. Ai be diriyóló daalópóló, mo diri eleké biliyóló, ai tómó be tētu dere kaae, *aposel whjraperó* Kótóné ama fo eratere kóló whjraperamo ti be iru eleké kaae deyóo, Yesu Keriso ąta, mo doasi hulua yapo eleké kaae deyóo, erapó.

21 Be tētere ąla ąla fea hulua elekémó beleróló be diriyóló daalatu dere kaae, Talené ama yale alané dą fea ą tuämó touróló bitu, ama mo kae tēne momatere be daalópóló tētē hutu beterapó.

22 Atétu dere kaae, diąkélé fea ą tuämó betereteiné Kótó ą betaaire be wisi daalópóló tētē hutu beterapó. Atéró tētere bemó Dęi Kepe Wisi betereteiné Kótó ą beterapó.

3

Pol Juda meire fake tuqmó kale fo wisi yó mótu betale ala

¹ Atéreteiné ḥeta, dią Juda meire fake so whjpaae Yesu Kerisoné fo wosópóló, erótú betepa *dipula* sóró beteró betere whj Pol-né dapó.

² Kótóné ama hale hamokoróló tao sere ala dią feané tué yópóló, ɻpaae teteróló kaae tawae depa, kaae tarapó dere fo dijané wosetu yalepó.

³ Kótóné ama dią feapaae mo eraalopó yóló mulale ala take so whj feané kolóló tuéni, kinóló mōletei Kótóné ɻpaae hakearóló yó matepa, diapaae sawa halekeróló ai asęyalepó.

⁴ Atéyalepa, yało i dere fo dijané dosqaturaalu, Kótóné ama so whj teteróló kaae tare whj Kerisoné yale ala kinóló mole bete yało tuére kaae, dijanékélé tué yaasepóló dapó.

⁵ Ti ai beteta, mió Dei Kepe Wisiné Kótóné ama kae beteró betere *aposel* whjrapero Kótóné ama fo eratere kóló whjrapetamopaae yó male kaae, mo take bitiré wale whjrapepaae hakearóló yó menipó.

⁶ Ti ai kinóló mole ala i ape. Juda meire fake so whjné kale mió wosetere kisi fo wisi wosóló, Yesu Keriso tuqmó betepa, Kótóné ama Israel so whjpaae melaalopóló tukóló muló betere ɬla, Juda meire fake so whjnékélé sóo, dią ai Juda faketamo betä tikitóró daayóló betóo ereteiné, atimapaae eraalopóló muló betere ala diapaaekélé eratepa sóo yaalo ai ape.

⁷ Kótóné ama bole fotokó hakearóturaalu, ama hamokoróló tao sere ala ɻpaae hale melalepó.

Atéreteiné mió kale wosetere kisi fo wisi yalo yó melópóló, ę ama kutó diratere whj sorró beteralepó.

⁸ Mepaae Kótóné so whj betó mupatei ę betä doi muni, mo belei sókótei betepa, Kótóné ama hale hamokoróló tao sere ala eróturaalu, epaae i kutó dirae yóló melalepó. Ai melale kutóta, Juda meire fake so whipaae Yesu Keriso tuämó mole mo doasi ke bole ala wisi turó yó melópóló ę sorró beteralepó.

⁹ Tétu, i haeró yó mole əla əlatamo kaarale Kótó tuämó, take bitiré wale alimó kilini kinó betere ala bete mió so whj feané tué yópóló, epaae kaae tawae yóló ę sorró beteralepó.

¹⁰ Ama yaai kisipa mole alata etérápó. Mió ama fake so whj tuämó erótú betere alané hepen ere tikimó betó mole teteróló kaae tare keperó fea ala teteróló kaae tanópóló male fotokötamoné Kótóné ama kae kae ere fosó fosói ala hakearatepa tué yópóló erapó.

¹¹ Atéyaleeteita, mo taketi Kótóné ama eraalopóló tukóló munélipakale ala dä teteróló kaae tare whj Yesu Keriso tuapaae erale alané dokonó beterapó.

¹² Atéró ą tuämó bituraalu, əpaae kisipa tiki tiró betereteiné Kótó beterepaae faaire tü mené sesénipa, halaainé fó betä yae.

¹³ Térapa, diä tao su betere alamó epaae i erótú betere sek̄ei alarape kilituraalu, diä fomo yóló haepaae derepaqse. Ti noatepae, ama kae ere d̄ wisinaale diäné mo saaireteiné ai sek̄ei alarape erótú beterapó.

Efesus so whjmó mamarale fo

14-15 Aya Kótóné ama ai doasi wisi ala eró betereteiné ę bukutiri teáró bitu, diámó momarótú i betere ape. Ti ó hepen bemó betere naale senaaleró, i haemó betere naale senaale-tamo feané Aya ą betə beterapó.

16 Atére Aya betere felekémó bukutiri teáró bitu, momatu beteretei i ape. Mo kae ere ala wisinaale ą tuámó fajanuraalu, diáné kepe bete tuapaae ama Dēi Kepe Wisiné fotokó bulópóló momarótú beterapó.

17 Atétereteita hale meipó. Dią ąpaae tué tiki tiró betepa, Yesu Keriso ą diáné hosaa tuámó beterópóló kisipa mutu dapó. A atéró betepa, ni feleke haepaae doropóló diriyóló daatu dere kaae, dią Kótóné ama yaala sókó fole ala tuámó beterópóló dapó.

18 Diáró Kótóné wisiróló kae beteró betere so whjtamo fea ama bulatere fotokoné Kerisoné dapaae doasi yaala sókó fole ala mo turó diriyóló tué yópóló dapó.

19 Ti ai yaala sókó fole bete turó dą mo whjné tuénitei diaaq tuénékélé, hosaa tuámókélé mo diriyóló tué duraalu asa yópóló dapó. Até duraalu, Kótó ą tuámó fayóló şure kaae, dią tuámókélé fayóló surópóló momarótú beterapó.

20 Ti dą tuámó ama erótú betere fotokonétei, dáné kisipané eranée dere alaró moma duraalu wosetere alatamo ama sümó eranérapó.

21 A atei kaae whj betereteiné, dą Yesu Keriso tuámó ama fake so whj bitu, ama doi wisinaale mió i alimókélé, take betaaire alimókélé, hale sóró horaté fu beterópóló yae. Mo kée! Téyópóló yae!

4

Yesutamo olekeyóló mo betä tikitóró daale ala

¹ Eta, Talené ala erótú beteremó *dipula* beter-atepa bitu, yalо diapaae ma fo i dapa wosae. Diaaq du betale ala taaróló, Talené ą beterepaae ape depa wóló, ama so whítóró beterapa wisi ala betä erótú betaе.

² Talené ama teteróló kaae tare aqmó bitu bopé faketere ala ini, ama eraai kisipa mole ala erópóló, naaotei ya teteróló mo dua betaе. Téturaalu, naao no netamo naameyóló dua bitu, me hásokó fole ala ó me sekëi ala eratepa hapale tokó meni, mo dua kaae taté fu betaе.

³ Téturaalu, kale Dëi Kepe Wisiné dia Keriso so whj fea mo betä kisipatóró mulóló beteró beteretei, diaqne doróló fake tekeyaqse. Aténi, hosaa muni deyóló mo dua betere alané dia fea dokóló mo betä faketóró beterópóló yae.

⁴ Diapaae eraalopó yale wisi ala saai ape depa yale hajta, mo betä hajtóró mulure kaae, dä fea mo betä tikitóró daayóo, Dëi Kepe wisikélé betatóró betóo erapó.

⁵ Atéru, dä teteróló kaae tare Tale betatóró betepa, apaae tué tiki tiratere alakélé, ama doimó wéi tóputere alakélé, mo betatóró erapó.

⁶ Dä teteróló kaae tare Kótota, betatóró betepa dä fea ama naale senaale beterapó. Atéru, fea ala amatóró teteróló kaae tawóo, mo take bitiré wale alimókélé, mió i alimókélé, take nalo waaire alimókélé, deté fu betere ala fea ą tuamótóró yóo, mepaae ere ala tuamókélé atóró betóo, erapó.

7 Atépatei, Yesu Kerisoné ama kisipa mole ala sya furaalu, ama hamokoróló hale tao sere ala dą feamó dokoróló melalepó.

8 Atére betené Kótóné i fo asęyóló muló beterapó. “A kepaayóló mo ópaae huturaalu, wae sóró ama kutó diratere whjrape naase tamo dokóló dapesó furaalu, mepaae wisi wisi əla ama fake whjrape əliróló melalepó,” erapó.

9 Ti ə “Ópaae holalepó” dere fo noa betené déròpóló, diq kəló kəló yaqsóró i dapa wosae. “Ópaae holalepó” dere fota, folosóró ə mo haepaae derepelepó.

10 Atéró, kepaayóló momó ópaae huturaalu, fea tiki ətóró əsróló, hepen berapekélé teteróló, mo ó taoró beterale sekéta me kae mei, kale hae aopaae derepele whj ətórótípó.

11 Atéturaalu, ai sekéné amatóró i kutórape taleróló malepó. Mepaae whjrape ama fo erale fópóló *aposel* doi melóló sóró beteróo, mepaae so whj Kótóné ama fo eratere kəló whj sóró beteróo, mepaae so whj ti Kótóné fo wosenire so whj yó melópóló sóró beteróo, mepaae ti Kótóné so whj teteróló kaae tare *pasta* whj sóró beteróo, mepaae ti kale fo wisi yó matere whj sóró beteróo, erapó.

12 Atéyaleteita, Kótóné ama so whjné mepaae so whjpaae eraaire wisi ala etéró yae yóló yó maté fu beterópóló, yalepó. Atétere alané ama so whj Kerisoné tikitóró daayóló mo dirii so whj beteraté fenérapó.

13 Atétu, dą fea Talepaae tué tiki tiró betóo, Kótóné naalema etei kaae whjpóló bete mole fo diriyóló kisipa yóo duraalu, mo betə fake alée fóló mo dirii

so whị betaalopó. Atéró bitiré furaalu, Keriso ą me ala yayani mo turó fğane whị wisinaale biture kaae, dąkélé até yaalopó.

14 Atéró dirire whị betereteimó, keteirapené dere ala kaae dą momó kae yaalo meipó. Beséró węi asyatamoné ni tiki upaae só fu, ipaae só wou dere kaae, u fo wosene i fo wosene yaalomeipó. Ti mepaae whịrapené dowi ala yaai mole kisipa u tuapaae hiró bitu, hale tómó so whị dilikóló, kae kae yó matere fomó kisipa tiraalo meipó.

15 Aténi, yaala sókó fóló mo bete mole fotóró du-raalu, dą teteróló kaae tare Topo whị Yesu Keriso tuamó doaté horóló, dąné kae kae dere alakélé, fea ama dere alatamotóró suyaalopó.

16 A atéró betereteiné, a tuamó bole fotokoné whjné tiki feleke diritamo olekere kaae, dą fea mo betą tikitoró daayóló beterapó. Atéru, Talené dapaae diyae yale kutó dirótú betepa, ti dą yaala sókó fole tuamó doa deté faalopó.

Talené dənē deyóló beteró betere naale senaale kaae betere ala

17 Térapa, dą fea Tale tuamó bituraalu, yalо i dere ma fo sya fóló mo erae. Kótóné fo woseni hale betere so whị atima wisi ala yaaire kisipa muniru hoko betere kaae, diąkélé ai ala momó kae yaqse.

18 Atima hosaa táruraalu, wisi tuékélé munireteiné tikikélé dilikiyóló Kótóné mo ti betere ala tuamó bitini, tika kae beterapó.

19 Atéró, dowi alané hosaa tóruró betereteiné, atima dere dowi ala taalaaire kisipa muni, tó tiki-né feléyóló yaaire ala betą hale yó tarapó. Ai ala

tómó mepaae kae kae sonaalei alakélé hale yó taté fu beterapó.

²⁰ Tépatei, dią Yesu Keriso kisipa deté waleiteita, atimané du betale ala sya fóló yale tikimó inipó.

²¹ Yesu Kerisoné mo bete mole fotóró mené depa diaaq wosoo, a tuamó betepa mené diapaae yó meloo, yale fo dijané wosetu yalepó.

²² Take dijané du betale alamó tué muturaalu, atimané diapaae yó malepó. Tó tикиné dią dilikitepa ekęleyóló du betale alané diaaq kelaaretei tiki derqakele kuti kaae sokóló taae falae.

²³⁻²⁴ Téturaalu, diaaq tué tiki kae muóló, kisi kuti derótú dere kaae, kisi whj derae. Ti ai kisi whjta, Kótó tuamó mo donoi alaró kae ere dę wisinaale-tamo fəanure kaae yóló beterópóló, kaaró beterapó.

²⁵ Atérapa, ai du betere kapala alarape mo ti taaróló, diaaq be whj so whjpaae dią dokó feané mo alatóró erótú betae. Ti noatepae, hóró naasetamo tikimó botokó wóló, betä tikitóró daalure kaae, dą Keriso so whj fea touróturaalu, mo betä tikitóró beterapó.

²⁶ “Yá fopaae buturaalu, dowi ala yaqse,” Nao me whjtamo atéró butere fopaae hale bupatei, be dę hale kemeyaqsóró yae.

²⁷ Téturaalu, diaaq betere ala tuapaae Satan-né ama tué mole ala eraqsóró té mulaqse.

²⁸ Mepaae olémi nuku betale whjrape ai ala mo taaróló, atima naasenétóró kutó kae dióló qla nöpóló yae. Atéró ditere kutómó botokotere qla mepaae yayá dere so whjmó melópóló yae.

²⁹ Dijané dere foné mepaae whj doraqsóró nao dere fo woseturaalu, a tuamó mole seké ó yayare

ala wisiraaire fo betatóró yae. Diqanétamo ai ala depa, ti ai fo wosetere so whikélé tao senérapó.

³⁰ Take Kótóné diq dupuróló beteró betereteita, ópaae dapesó holaalopóló tué muópóló, me qla seperótú dere kaae, Kótóné diq ama so whipóló däle mulóturaalu, ama Dei Kepe Wisi diq tuämó beteró beterapó. Atérapa, diqné du betere alané Dei Kepe Wisi dekéné sukutu seké yaqsoró yae.

³¹ Téni, dei fomaake kisipa mutere alakélé, hapale fopaae buturaalu dere alakélé, mo häle fopaae butere alakélé, hôle suraalu fo faketere alakélé, eratere fokélé, mepaae so whipaae kae kae dei kisipa mutere alakélé, fea taalae.

³² Téturaalu, wisi tué betä muóló, wisi alatóró eróo, kólené sukutu u tao su i tao su yóo, du betae. Attéturaalu, diq Yesu Keriso tuämó betepa, Kótóné diaaq yale dowi ala kwia kemerótú yale kaae, diqpaae dowi ala eratere whiné kwiakélé häle kemerae.

5

¹ Däta, Aya Kótóné ama hosaa turó muóló, yaala sókó fale naale senaale betereteiné ama dere alatóró däne sûróló enérapó.

² Ti noatepae, felé këlaa wisi Kótó beterepaae fópóló simó sukúlaa dalatu dere kaae, Yesu Kerisoné däpaae yaala furaalu, ama betere bete häle melóló sukalepó. Atéreteiné dä yaala sókó fole ala tuämó bitu, däne ne nopaaekélé atéró yaala sókó fu betenérapó.

³ Tétu, diq Keriso fake so whi tuämó nöpu nokole ala ó, mepaae hóko alatamo hosekéróló du betere ala ó me qla wisi dekéró senée yóló, ekéle dere ala

mo yaqse. Ti noatepae, ai alarapeta, Kótóné ama kae beteró betere so whjné yaaire ala meipó.

4 Ai dosqayale alarape mepaae i ape. Nópu naai kisipa mutu, hale mulatere alakélé, tué tekeyóló ini, hale hoko dere fokélé, so whj tekánoló dō nalatere fokélé, momókó yaqse. Ti noatepae, aita dāné enénire alapa, Kótópaae mo kée fo betä du betae.

5 I fota, mo dapa diriyóló wosae. Nópu nokole so whjkélé, kae kae dowi ala hosekéró du betere so whjkélé, néli whj betaairaalu wisi wisi qla dekéró senée dere so whjkélé, Yesu Kerisoró Kótótamoné teteróló kaae tare aqmó mole wisi wisi ala mo saalomeipó. Ai dosqayale alarape yó tare so whjta, Kótó aqmó sukóló bitu, ama doi hale sóró horéni, ai alarape aqmó betó moleteiné, ai qla qlarape ti atimané Kótó aleró beterapó.

6 Térapa, mepaae whjné bete muni hale fo duraalu, diq dilikaqsóró yae. Ti noatepae, atei kaae ala deremó, Kótó ą fopaae buturaalu, ama fo tukóló ai ala du betere so whjpaae kwia mótu beterapó.

7 Térapa, diqkélé atimané ai du betere ala yaqsóró betamó touyóló bitu, mepaae dere ala momókó yaqse.

8 Ti taketa, diq diliki tuqmó betaletei, taaróló mió Talené ama ere dē tuqmó ai beterapa, ai dñé deyóló beteró betere naale senaletóró betae.

9 Ti noatepae, wisi niné du wisi oletu dere kaae, dā dē tuqmó betepa, ti ai dñé du olerótua betaalo ai ape. Kae kae wisi ala eratereteikélé, me ala muni, mo donotóró dere alakélé, kapala fo mei motóró dere fokélé, fea ti dñé dutóró ai ape.

10 Téturaalu, diŋné dere alamó Kótó ą hékese yaaire ala démóló, diaqtei kqae kolóló tué yae.

11 Tétu, diliki tuqmó betere so whírapené du betere alata, du wisi oletumipa atima beterepaae feni, atimané kikiti hiróló du betere alatei so whí feané kolóló tué yópóló hakearae.

12 Ti noatepae, Kótóné fo tikitu betere so whí tuqmó kikiti hiróló du betere ala mené teraatepa haletóró yaalopó.

13 Tétu betepatei, ai hiróló du betere ala fea dñé hakearatepa, so whíné kelenérapó.

14 Ti dñéta, fea əla fea kolópóló dørótu beterapó. Atére betené i fo dapó.

“Dią noke fire so whírape-ó, dią sukóló moletei kepaayóló betepa, ti Yesu Kerisoné diapaae déraalo ai ape,” dua dapó.

15 Térapa, dią kisipa okokore whí kaae hóko bitini, kisipa dotoróé fóló mole whí biture kaae, mo hotowaró betaе.

16 Mió dąta, dowi ala du betere alimó i beterapa, Kótóné ama wisi ala eraaire tē mupa, ti ai be dę dokq fea eraté fu betaе.

17 Atéturaalu, kisipa tiki okoko yóló hóko bitini, Talené ama kisipa mole ala betä kqae kolóló tué muae.

18 Topo doyaai kisipa mutu *wain* węi mo dekéró naqse. Atéró topo doturaalu, so whí feané keletómó kae kae sonaalei dowi ala kaaratapó. Atei ala ini, Dęi Kepe Wisi dią tuqmó fəanópóló yae.

19 Atéró bituraalu, Kótóné *buk-mó* asęyóló muló betere wole fokélé yóo, mió betere so whí feané tuére wole fokélé yóo, mepaae so whípaae Dęi

Kepe Wisiné yó matere wole fokélé yóo duraalu, u yó mótu i mótu du betae. Atéró, dere wole fo diaaq kólónékélé, mo hosaa tuämökélé hajtamо Talepaae feléi wole fo du betae.

20 Betere dokø fea du betere alamó, dà teteróló kaae tare whj Yesu Kerisoné doimó Alima Kótópaae mo kée! du betae.

21 Ti Yesu Keriso ata, doasi doi mole whj beterapóló wituraalu, diässisi me whj aqmó bitu dere fo u wosetu i wosetu du betae.

Dokore so whipaae dere ma fo

22 Térapa, whjné dokore sorape-ó, diä dà teteróló kaae tare Tale aqmó sukóló biture kaae, diaaq whj aqmó betae.

23 Ti noatepae, Yesu Kerisoné ama fake so whjta, ama tikitóró betapa, a topo bituraalu, atima aluyaqsóró tao su betere whj biture kaae, whj ama soné topo beterapó.

24 Atérapa, Yesu Kerisoné ama fake so whj aqmó sukóló biture kaae, whjné dokore sorape diä fea ala duraalu, diaaq whj aqmó bitu depa mo wisirapó.

25 Diä so dokore whjrape-ó, Yesu Kerisoné ama fake so whipaae yaala sókó furaalu, ama betere bete mótu yale kaae, diäné sopaae yaala sókó fóló, wisi ala erótú betae.

26 A atéró sukäleteita hale mei, ama dokaaire so ama fonétei wëi tópuróló fokale tikimó me dowi alakélé muni, mo kae so beteralepó.

27 Atétu, ama so me dowi alakélé muni, ama ere dëné kelaalo mo kokore so beteropóló du beterapó.

28 Atére kaae, so dokore whjirape dijané tiki wisiyóló kaae taru dere kaae, dijané so wisiyóló kaae taruraalu, yaala sókó fu betae. Mepaae whjné somapaae yaala sókó fóló, wisi alatamo erótú betepa, ti amatei q yaala sókó fu beterapó.

29 Whj betanékélé ama tiki hóróló bóe dele ala dumí, wotetepa qla nóo, me ala yaqsóró amatei hotowayóló kaae tawoo dere ala so whj feané du beterapó. Atétu dere kaae, Yesu Kerisoné fake so whj amatóró mo wisiyóló kaae tarapó.

30 Ti noatepae, däta ama tikitóró betereteiné ama wisiyóló kaae tarapó.

31 Atére betené i fo aseyóló muló beterapó.
“Whjné ama hama alima taaróló sotamo dokotepa, ti atimaamo mo betä tikitóró daayóló betaalopó,” erapó.

32 I dere fo beteta tómó muni, mo apaae derepalapó. Tépatei, yalo i dere fo Yesu Kerisoró ama fake so whjtamo tué muturaalu dapó.

33 Ti mo deretei, dia so dokore whj fea diaaqtei dijané tiki yaala sókó fu dere kaae, dijané sokélé wisiyóló kaae taru yaala sókó fóo, sorape diákélé diaaq whj aqmó bitu, wisi ala eroo du betae.

6

Hae ayaró naale senaale tamopaae dere ma fo

1 Naale senaale-ó, dia Talené ere fo sya fóló diaaq hae ayané dere fo mo betä wosóló erótú betae. Ti aita mo dono ala dapó.

2 Diaaq hae aya wisi doi mulópoló, dijané wisi alatóró du betae. Ai tukóló muló betere forape kaae sóró dosqaté wapa, Talené diapaae wisi ala

eraalopó ere foró tukóló muló betere fotamo sru folosóró mulapó.

³ Diäné hae aya aqmó betaе yóló muló betere fotamo sya fóló erótú betepa,

“Ti dią i haemó folo su kamó bitiré fóló, mo wisi alatóró deté fu betaalopó,” erapó.

⁴ Dią naale senaale ali-ó, diaaq naale senaale atima fopaae buópóló hasekqai ala eraqse. Aténi, atima Talené fo tuqmó doayóló naale senaale wisi beterópóló, ama fo etéró eraalopóló, ma fotamo dua yó maté fu betaе.

Teteróló kaae tare whírapero wae sóró kutó diratere whírapetamopaae ere fo

⁵ Dią wae sóró kutó diratere whírapero, dią Yesu Kerisoné dere fo wosóló, q aqmó biture kaae, i haemó dią teteróló kaae tare whírapero kilitu wiyóló aqmó betaе. Atétu, atimané yae dere fo wosóló wisi kisipatamo erótú betaе.

⁶ Atétu, dią wae sóró kaae tare whírapené dią whí wisipóló dukirópóló, atimané keletómó maaté kutó hatepaa yóló dini, atima alupakélé ó betepakélé, betə alatóró yae. Ti Yesu Kerisoné wae sóró kutó diratere whí kaae bitu, Kótóné ama kisipa mole ala eróturaalu, diaaq hosaa tuqmó keteketamo dirótú betaе.

⁷ Atéturaalu, ita mo whjné kutópóló tué muni, Talené kutópóló tué mutu, diaaq hosaa turóné keteketamo dirótú betaе.

⁸ Ti noatepae, wae sóró kutó diratere whí ó hale mo betere whí noa kaae wisi ala ó wisi kutó dirélimó, ti alamó Talené dupu melaalopó ere fo diaaq wosóló ai kisipare ape.

9 Teteróló kaae tare whírape diákélé, atimapaae i yae dere ala kaaetóró duraalu, diaaq kutó diratere whírapepaae mo wisi ala erae. Atimapaae dia i kutó wisiyóló dirénitepa, diapaae i kaae sekei ala eraalopó wiréli fo yaqse. Atimakélé diákélé, fea teteróló kaae tare Tale ó hepen bemó beteretei, diaaq ai kisipare ape. Ti ai sekéta, mepaae so whípaae wisi ala eróo, mepaae so whípaaemo hoko ala eróo dere Tale bitini, mo betä kaae alatóró eratere Talepó.

Kótóné dámó matere boé dele qla waseró sepaketamo tawae

10 Yálo mo kemeróturaalu dere fo i ape. Dią Tale tuämó bitu, ama bole fotokó sóró betaе.

11 Satan-né ama yaai kisipa mole dowi ala eraqsóró seséturaalu, bóe dópóló Kótóné matere qla qla taaréni, mo fea deróló siki siki yóló daayaе.

12 Ti ai bóe dele alata, mo wutiró dikitamo sóró mo so whítamo bóe dae yóló dumipó. Dàné bóe dele alata, i haemó diliki tuämó dere ala teteróló kaae tare topo keperapetamokélé, atima doasiné i ala yae yóló, sóró beteró betere keperapetamokélé, kae kae fotokó bole keperapetamokélé bóe dóo, tó şä tuämó hepen kaae ere tikimó betó mulu, dowi ala eraai doasi fotokó butu betere keperapetamokélé, bóe dóo du beterapóló dapó.

13 Térapa, bóe whíné dowi ala eraaire be dę wapa, dia daale tiki taaróló botokó feni, bóe whíné yale dia tikimó sene waqsóró sesé yaaire qla qla fea, Kótóné diámó melaletei deróló betaе. Atéru, bóe whí wópóló siki siki yóló, kaae tawóló daayaе.

14 Atéró fotokq̄ buóló daalu, mo fo ti to kaae sóo, bóe whjné yále bopémó saqsóró, bóe wase dakerótú dere kaae, Kótóné dä melale donoi ala bopémó dakeróo, Talené ala erále faairaalu, kale kisi fo wisi hóleke be kaae horóo, mo so whjró Kótótamo bóe firóló, hossaa muni deyóló mo dua beteratere fo wisi däne hosaa tuqmó mulóo epa, dia siki siki yóló betenérapó.

15-16 Ai alarapetamo touróturaalu i alakélé yae. Dowi kepené dä siritu betere si dokole yálené dä tikimó saqsóró sesé dere bóe waseta, tué tiki tiratere alapa, ai ala wase kaae fosókó tawóló daayae.

17 Kótóné dä aluyaqsóró tao sere alata, bóe daai derótua dere topo tao kaae deróo, kale Dëi Kepe Wisiné fosóratere sepake tawóló daayóo yae. Ai sepaketa, ti Kótóné ama fo wisipó.

18 Atéruraalu, kale Dëi Kepe Wisiné dia fotokoratepa, betere dokq̄ fea kae kae dere alapaaekélé, kae kae wale sekëi alamókélé, Kótópaae i ala erae yóló momakélé yó tawae. Atei kaae dere moma kutirimó mulóló tué yó taru, dia noke kele ini, kele diriyóló bituraalu, Kótóné kae beteró betere so whjkélé fea tao sópóló momaratere ala hale yó tawae.

19 Atétu, kale fo wisi yálo yó melaaire sukamó Talené ama fo bete ɻpaae yó melópóló ɻmókélé momarae. Atétepa, ti ɻ halainé daalu, kale fo wisi yó matereteiné Kótóné ama hiróló mole ala hakearaallopó.

20 Ai fo wisi yó melópóló sóró beteró betere whjtei, atima ɻ sein képiné dokóló dipula beteró beterapó. Ti aita, ɻpaae dirae yóló melale kutó

ereteiné ę wikélé ini, halaainé daalu yó melaaí dapa, ęmó momarótú betae.

Kemeróturaalu koleó dere fo

21 Yálo mo hosaa mole no Tikiikas-ta, Talené ala erótú betere whị wisipó. Amata, yálo du betere alaró ę betere alatamo etérapóló, diąpaae depa wosóló tué yaasepóló, ą dią beterepaae ai dotonatere ape.

22 Ti ą dotęyaai dere beteta, dą betere ala dijané kisipa yóo, dią keteké buópóló, ama fotokoratere fo yóo, yópóló dotonaai dapó.

23 Dią ai be huluamó betó mole no nerape-ó, dą teteróló kaae tare whị Yesu Kerisoró Alima Kótótamo tuämó kaayóló wale hosaa muni deyóló mo dua betere alakélé, tué tiki tiratere tuämó kaayóló wale yaala sókó fole alakélé, dią feapaae erópóló yae.

24 Dą teteróló kaae tare whị Yesu Kerisopaae yaala sókó fole ala yó tare so whị feapaae Kótóné häle hamokoróló tao sere ala erópóló yae.

**Yesu Kerisoné So Whj Tao Sere Kisi Fo Wisi
The New Testament in the Falopa Language of Papua
New Guinea**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Falopa)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2009-10-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

0102a9df-173c-5a64-b766-14ab67a86105